

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212205939
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8212205939.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., Karadžičova 8, 828 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, proti žalovanému: L. F., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XX, XXX XX B., zastúpený opatrovníčkou U. F., O.. XX.X.XXXX, V. M. XX, XXX XX B., za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Osloboditeľov 5, 080 01 Prešov, zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 830,63 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/156/2013-92 zo dňa 10.11.2014, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalovaného a žalobcu.

N e p r i z n á v a žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len súd prvého stupňa) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 767,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % p.a. zo sumy 767,26 eur od 21.8.2010 do zaplatenia v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Treťou výrokovou časťou rozsudku žalovaného zaviazal k povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku vo výške 37,06 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 96,52 eur na účet právneho zástupcu žalobcu v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Ostatnou štvrtou výrokovou časťou rozsudku vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie v časti náhrady trov konania súd prvého stupňa odôvodnil v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci čiastočný úspech, priznal náhradu trov konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia. Súd prvého stupňa priznal žalobcovi sumu vo výške 767,27 eur, ktorá v pomere k žalovanej sume predstavuje 84 %. Žalovaný mal teda úspech v rozsahu 16 %. Pomer úspechu žalobcu tak predstavuje 68 % (84 % - 16 %). Žalobca zaplatil súdny poplatok vo výške 54,50 eur. Právny zástupca vyčíslil trovy právneho zastúpenia v sume 141,79 eur, ktoré pozostávajú z odmeny za 2 úkony právnej pomoci po 51,45 eur, t. j. za prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie žaloby na súd, režijného paušálu vo výške 15,26 eur (2x 7,63 eur) zvýšených o 20 % DPH. Vzhľadom na pomer k úspechu žalobcu mu prvostupňový súd priznal náhradu za zaplatený súdny poplatok vo výške 37,06 eur (68 % zo sumy 54,50 eur) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 96,42 eur (68 % zo sumy 141,79 eur).

Súd prvého stupňa k trovám konania zaviazal iba žalovaného, nie vedľajšieho účastníka v zmysle návrhu žalobcu, pretože v čase uskutočnenia úkonov právnej pomoci, v súvislosti s ktorými vznikol žalobcovi

nárok na odmenu a hotové výdavky jeho právneho zástupcu, ako aj v časti zaplateného súdneho poplatku za žalobu, nevystupoval vedľajší účastník v tomto konaní na strane žalovaného. Nemožno teda podľa súdu prvého stupňa zaviazat' k náhrade trov aj vedľajšieho účastníka, pretože jednak nevystupoval v konaní a jednak neboli to úkony, ktoré vznikli v súvislosti s jeho činnosťou v tomto súdnom konaní. Vedľajší účastník vstúpil do tohto konania na podporu žalovaného v čase, kedy právny zástupca žalobcu prevzal zastupovanie, podal žalobu na súd a bol zaplatený súdny poplatok za návrh zo strany žalobcu.

Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) podľa prvostupňového súdu len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. Keďže súd vzhľadom na pomer úspechu účastníkov v konaní nepriznal žalovanému náhradu trov konania, nemohol priznať náhradu trov konania ani vedľajšiemu účastníkovi.

Proti tomuto rozsudku, čo do tretieho výroku, ktorým súd prvého stupňa zaviazal žalovaného nahradit' žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku vo výške 37,06 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 96,52 eur, podal žalobca včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaný a vedľajší účastník na strane žalovaného sú povinní nahradit' žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku vo výške 37,06 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 137,04 eur.

V dôvodoch svojho odvolania žalobca uviedol, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstúpil z vlastného podnetu do celého konania na podporu žalovaného, ktorý v konaní nebol úspešný. Úspech, resp. neúspech v spore, zdieľa vedľajší účastník spolu so žalovaným, na ktorého stranu vstúpil z toho dôvodu, pokiaľ hlavný účastník, na podporu ktorého vedľajší účastník do konania vstúpil, nebol v konaní úspešný, podieľal sa v súlade s ust. § 73 ods. 4 prvá veta O.s.p. na náhrade trov konania úspešnejšiemu účastníkovi vedľajší účastník spolu s neúspešným účastníkom konania. Poukazujúc na ustanovenie § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p., podľa ktorého má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, mal žalobca za to, že súdu prvého stupňa muselo byť z úradnej povinnosti zrejmé, že vedľajší účastník na strane žalovaného si v každom konaní, v ktorom vystupuje, žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia pre prípad úspechu hlavného účastníka, v spore ktorého podporuje. Ak má teda vedľajší účastník na strane žalovaného rovnaké práva, ako hlavný účastník, na strane ktorého vystupuje, teda aj právo na náhradu trov konania, potom má podľa žalobcu aj rovnakú povinnosť podieľať sa na náhrade trov konania úspešnejšiemu účastníkovi v prípade neúspechu hlavného účastníka, ktorého podporuje v spore. Zároveň si žalobca pre prípad úspechu uplatnil nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z náhrady trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu k povinnosti spoločne a nerozdielne so žalovaným zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi, na ktorú ich žalobcu žiada zaviazat', dal do pozornosti, že medzi nimi ako vedľajším účastníkom konania, ktorého legitímáciu na súd do konania dáva samotný zákon (§ 93 ods. 2 O.s.p.) a žalovaný spotrebiteľom, neexistuje nerozlučné spoločenstvo, preto by ich okresný súd nemohol zaviazat' na zaplatenie trov konania spoločne a nerozdielne so žalovaným. K tejto problematike sa už vyjadrili vedľajším účastníkom citovaný krajský súd uznesením sp. zn. 9Co/308/2012 z 19.12.2012, Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 6Co/837/2012 z 23.12.2013, Krajský súd Nitra uznesením sp. zn. 7Co/102/2013 z 31.5.2013, Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 5Co/476/2013 z 31.10.2013 a Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 20Co/210/2012 z 31.1.2013. Z uvedených dôvodov navrhol vedľajší účastník na strane žalovaného napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Podaným odvolaním neboli dotknuté výroky o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 767,26 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00 % ročne z tejto sumy od 21.8.2010, výrok, ktorým súd prvého stupňa v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, ako aj výrok, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania nepriznal a v tejto časti nebolo možné napadnutý rozsudok preskúmať (§ 159 ods. 1, 3 a § 206 ods. 2 O.s.p.). Pri preskúmaní odvolaní napadnutej časti rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený túto časť rozsudku preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu v napadnutej časti rozsudku.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť v konaní ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.). Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu, alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti, ako účastník, koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po zvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

Vedľajšie účasti je teda formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. Vedľajší účastník je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). Zmyslom vedľajšieho účasti je „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Vedľajší účastník je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 93 ods. 3 O.s.p., možno síce vyvodiť, že tretia osoba sa stala vedľajším účastníkom v okamihu, keď dôjde súdu jej oznámenie, že vstupuje na strane niektorého z účastníkov, jej vstup do konania nie je však prípustný v každom konaní. Vzhľadom na vyššie uvedený zmysel vedľajšieho účasti (pomoc zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov), je treba ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p., pokiaľ ide o vznik účinkov vedľajšieho účasti vykladať tak, že účinky vzniku vedľajšieho účasti môžu nastať len v takom konaní, v ktorom môže naplniť jeho obsah a účel. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie. To však neplatí napr. pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje v tzv. skrátenej konaní, ktoré v porovnaní s obvyklým priebehom reálneho sporového konania vykazuje výrazné odlišnosti, keďže sa realizuje bez nariadenia pojednávania a bez dokazovania vo vlastnom zmysle slova. Pokiaľ žalovaný v tzv. skrátenej konaní, v ktorom sa platobný rozkaz vydáva spravidla bez jeho vypočutia, len na základe skutočností uvádzaných žalobcom a žaloba sa žalovanému doručuje až spolu s platobným rozkazom, nevyvíja žiadnu procesnú aktivitu, nemôže tak procesne účinne urobiť ani iný subjekt, domáhajúci sa vstupu do konania na jeho strane ako vedľajší účastník. Vstupom takéhoto subjektu do konania sa totiž nemôže naplniť zmysel vedľajšieho účasti, ktorým je „pomoc v spore“.

Konanie majúce povahu tzv. skrátenej konania nadobudne atribúty sporového konania až včasným podaním odôvodneného odporu žalovaným, v dôsledku čoho sa platobný rozkaz zrušuje a súd nariadi pojednávanie. Až po takomto procesne účinnom úkone žalovaného môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účasti, pomáhať v konaní hlavnému účastníkovi a podporovať ho v celom rozsahu k ochrane jeho práv (v prípade vedľajšieho účasti podľa § 93 ods. 2 O.s.p.), prípadne svojich vlastných práv plynúcich mu z hmotnoprávných ustanovení všeobecných záväzných právnych predpisov (v prípade vedľajšieho účasti podľa § 93 ods. 1 O.s.p.).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že účinky vedľajšieho účasti nenastali v štádiu tzv. skrátenej konania. Ak teda združenie podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 21.9.2012 (č. I. 20 spisu), oznámilo súdu prvého stupňa, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník „na podporu účastníka L. F. ako vedľajší účastník“, nenastali urobením tohto úkonu účinky vzniku vedľajšieho účasti a nebol teda procesne relevantný dôvod na to, aby mu súd prvého stupňa doručil platobný rozkaz. Ak napriek tomu, na pokyn vyššieho súdneho úradníka z 29.4.2013 (viď jeho pokyn na č. I. 23 spisu) bolo tak urobené, nevznikli v súvislosti s týmto doručením procesné následky tvrdené združením, t. j. vznik jeho vedľajšieho účasti a práva na podanie odporu proti platobnému rozkazu, ktorý nenadobudol právoplatnosť nie z dôvodu podaného odporu vedľajším účastníkom, ale z dôvodu, že tento sa nepodarilo doručiť do vlastných rúk žalovanému.

Poukazujúc na vyššie uvedené sa preto vedľajší účastník na strane žalovaného účinne stal účastníkom tohto konania až po vydaní platobného rozkazu (ktorý súd prvého stupňa z dôvodu nedoručenia do vlastných rúk žalovaného zrejme len omylom opomenul zrušiť), kedy nastali účinky vzniku jeho vedľajšieho účasti, nakoľko až vo tomto konaní (po vydaní platobného rozkazu), môže toto vedľajšie účasti naplniť svoj obsah a účel a až v tomto štádiu môže vedľajší účastník procesne účinne uplatňovať v mene účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania, procesnú aktivitu. Konanie,

ktorého výsledkom je platobný rozkaz, nadobudlo povahu sporového konania vo vlastnom (užšom) zmysle slova až včasným podaním odôvodneného odporu žalovaným, resp. zrušením platobného rozkazu z dôvodu jeho nemožnosti doručenia žalovanému, v dôsledku čoho súd prvého stupňa nariadil pojednávanie. S prihliadnutím na účel občianskeho súdneho konania, ktorým je spravodlivá ochrana práv, až vyjadrením nesúhlasu s povinnosťou uloženou v platobnom rozkaze žalovanému, t. j. až po takomto jednoduchom a účinnom procesnom úkone žalovaného, ktorý urobí uplatnený nárok sporným (odporuje mu), prípadne ako tomu bolo v prejednávanej veci keď súd z dôvodu, že vydaný platobný rozkaz pre jeho nedoručenie do vlastných rúk žalovaného nemohol nadobudnúť právoplatnosť musel vo veci nariadiť pojednávanie, môže byť naplnený zmysel a obsah vedľajšieho účastníctva. Až vtedy môže vedľajší účastník zdieľať úspech, resp. neúspech v spore spolu so žalovaným, na ktorého stranu vstúpil a až od tohto okamihu, pokiaľ hlavný účastník tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci, na podporu ktorého vedľajší účastník do konania vstúpil, nebol v konaní úspešný, musí sa podieľať vedľajší účastník na jeho strane v súlade s ustanovením § 93 ods. 4 prvá veta O.s.p. na náhrade trov konania úspešnejšiemu účastníkovi (žalobcovi) spolu s neúspešným účastníkom konania (žalovaným).

Súd prvého stupňa priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania, ktoré vznikli ešte pred účinkami vstupu vedľajšieho účastníka do konania, keď žalobca zaplatil súdny poplatok na základe výzvy súdu zložením na účet súdu prvého stupňa dňa 14.9.2012 tak, ako to vyplýva zo záznamu o zložení na č. I. 19 spisu. Rovnako tak žalobca vynaložil trovy právneho zastúpenia spočívajúce v dvoch úkonoch právnej pomoci za prevzatie a prípravu zastúpenia a podaní žaloby na súd ešte pred vydaním platobného rozkazu, keď samotný žalobca si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia len za tieto dva úkony právnej pomoci, preto vedľajší účastník, ktorého účinky vstupu do konania tak, ako to uviedol odvolací súd vyššie, nastali až po vydaní platobného rozkazu a ktorý je podľa zásady úspechu a neúspechu povinný nahradiť trovy konania spolu s účastníkom, na strane ktorého v konaní vystupuje, správne nebol (aj keď z iných dôvodov) zviazaný súdom prvého stupňa k ich náhrade, pretože žalobcovi preukázateľne od vstupu vedľajšieho účastníka do konania žiadne trovy konania nevznikli.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu žalovaného a žalobcu ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Žalobca v odvolacom konaní úspešný nebol a žalovaný, ani vedľajší účastník na jeho strane si náhradu trov konania neuplatnili, preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane nepriznal.

Záverom odvolací súd upriamuje pozornosť súdu prvého stupňa na jeho povinnosť v súlade s ust. § 173 ods. 2, veta prvá O.s.p. zrušiť v celom rozsahu vo veci vydaný platobný rozkaz z dôvodu, že sa ho nepodarilo doručiť do vlastných rúk žalovaného a vedľajší účastník na jeho strane nebol oprávnený na podanie odporu z dôvodu, že v tomto štádiu (rozkazného konania) ešte nenastali účinky jeho vstupu do konania

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.